

اندیشه‌های تقریبی ابوالفتوح رازی

مهدی مهریزی

با همکاری محمد قنبری

www.ketab.ir



شعری

سرشناسه	مهریزی، مهدی، Mahrizi, Mahdi
عنوان و نام پدیدآور	اندیشه‌های تقریبی ابوالفتوح رازی/ نویسندگان مهدی مهریزی، محمد قنبری.
مشخصات نشر	تهران: نشر علم، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۲۸۰ ص.
ایک	۷-۸۸۲-۲۲۴-۹۶۴-۹۷۸
روش ثبت نویسی	فیبا
ردیاد	کتابنامه: ص. [۲۶۳] - ۲۷۴؛ همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	ابوالفتوح رازی، حسین بن علی، قرن ۶ق. -- دیدگاه درباره تقریب مذاهب
موضوع	تقریب مذاهب
موضوع	Taqrib madhahib*
شناسه داده	قنبری، محمد، -
رده بندی کتب	۸/۹۳۲BP ۱۳۹۶م ۱۱۸الف/
رده بندی دیویی	۲۹۷/۱۹۳۳
شماره کتابشناسی لی	۲۸۱-۳۳



نسخه

اندیشه‌های تقریبی ابوالفتوح رازی

مهدی مهریزی

با همکاری محمد قنبری

چاپ اول: ۱۳۹۶

تیراژ: ۵۵۰ نسخه

لیتوگرافی: کوثر

چاپ: رامین

خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای ژاندارمری

بن بست گرانفر، پلاک ۴، تلفن ۶۶۴۱۲۳۵۸

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

شابک ۷-۸۸۲-۲۲۴-۹۶۴-۹۷۸

فهرست اجمالی

۷	مقدمه
۱۱	فصل یکم: مبانی نظری و تاریخی تقریب
۱۳	یک. امامان شیعه پایه‌گذاران تقریب
۳۳	و. تفاهم مذهبی عالمان شیعه پس از عصر غیبت
۵۳	سه. جریان‌های اساسی تقریب مذاهب اسلامی
۸۳	چهار. ادب دین اختلاف
۱۰۷	فصل دوم: زندگی و زمانه ابوالفتوح
۱۰۹	یک. زیست‌نامه ابوالفتوح
۱۱۵	دو. زندگی علمی ابوالفتوح
۱۴۳	سه. آشنایی با تفسیر ابوالفتوح
۱۵۱	چهار. عصر ابوالفتوح
۱۶۷	فصل سوم: اندیشه‌های تقریبی در تفسیر ابوالفتوح
۱۷۳	یک. تعامل ابوالفتوح با روایات اهل سنت
۱۸۱	دو. دیدگاه ابوالفتوح درباره صحابه
۱۹۱	سه. تعامل با تفاسیر اهل سنت
۲۱۳	چهار. تعامل با مذاهب فقهی اهل سنت
۲۲۷	پنج. ابوالفتوح رازی و متصوفه اهل سنت
۲۵۷	شش. منش تقریبی ابوالفتوح رازی
۲۶۳	فهرست منابع
۲۷۵	فهرست تفصیلی مطالب

مقدمه

تقریب و تفاهم مذهبی امری است که فطرت انسانی، عقل سلیم و اصول مسلم دینی بر آن گواهی می‌دهد. به سخن دیگر، جواز و ضرورت تفاهم مذهبی از لحاظ روشنی در خفا قرار گرفته و نیازمند دلیل و گواه شده است.

مگر قرآن همه انسان‌ها را به صلح و سلام دعوت نمی‌کند؟ مگر مسلمانان را امت واحده وسط نمی‌داند؟ مگر به اخوت ایمانی و دینی فرا نمی‌خواند؟

سیره پیشوایان دینی و آنان که همان روش و درایتی برگزیدند، دوری از نزاع و دشمنی و خلاف و اختلاف در مناسبات اجتماعی بوده است.

مطالعه تاریخ دوره حضور امامان شیعه و عالمان پس از غیبت تا دوره‌های متأخر همین حقیقت را نشان می‌دهد.

البته همیشه اختلاف و دشمنی برای گروه‌هایی سودمند است؛ چنان‌که جهالت و تعصب آن را تشدید می‌کند. اگر عالمان دینی بر

روشنگری پیروان مذاهب تأکید ورزند و آنان را از تعصب بهره‌یزانند و تأکید ورزند که شعار: «انصر أخاک ظالماً أو مظلوماً»، افکاری جاهلی است نه اسلامی، بسیاری از تنش‌ها و دشمنی‌ها به دوستی تبدیل می‌گردد و روشن است که اختلاف در فهم و مدل‌های زندگی قابل برآیدن نیست؛ طبیعت‌های مختلف آدمیان، سطوح متفاوت فهم، درجات گوناگون آگاهی همه و همه اختلاف در فهم و مدل‌های زندگی را به دنبال دارد؛ لکن این اختلاف نباید به نزاع و دشمنی، تحقیر و تخریب بدل گردد.

خط قرمز اختلاف میان نزاع و دشمنی، تحقیر و تخریب و زیر پا گذاشتن محرمات دینی شرعی است.

در بررسی ادوار تاریخ شیعه، قرن ششم از دوره‌های درخشان در تفاهم مذهبی به شمار می‌رود و نام علامه ابن‌چون عبد الجلیل رازی و ابو الفتوح رازی در این عصر می‌درخشد.

در ایام برگزاری همایش بزرگداشت ابو الفتوح رازی در سال ۱۳۸۴ این اندیشه در ذهن نگارنده شکل گرفت که روشن‌رشدن تقریبی ابو الفتوح به‌ویژه در تفسیر *روض الجنان* وی استخراج و در ضمن نوشته‌ای ارائه گردد. این ایده را با مسئولان محترم مجمع تقریب المذاهب الاسلامیه در میان گذاشتم و با استقبال آنان مواجه شد. مع الأسف در انجام کار تأخیری ناخواسته حاصل شد و اینک بحمد الله این اثر آماده عرضه است و امید است در تقویت ارکان و مبانی تقریب مفید افتد.

در پایان ضمن سپاس از مسئولان فرهیخته مجمعالتقریب بین المذاهب الاسلامیه از همکارم در تدوین این نوشته جناب آقای محمد قنبری و حروفنگار محترم این اثر آقای محمد کریم صالحی سپاسگزارم.

والحمد لله اولاً و آخراً

مهدی مهریزی

جمعه ۱۳ اسفند ۱۳۸۹^۱

۲۸ ربیع الاول ۱۴۳۲

۴ مارس ۲۰۱۱

www.ketab.ir

۱. یادآوری می‌کند از این تاریخ تا کنون (۱۳۹۶/۴/۲۸) این اثر در اختیار مجمع بود که به چاپ نرسید و با هماهنگی با برخی مسئولان، خود اقدام به نشر آن کردیم.